

поздравы, за кое то ги обдарявѣть съ пенязы, овоштыя сухы, съ краваи или съ рязновидны отъ тѣста изваіаны и упечены кипове, кату *куклы*, *кончета*, *телета*, *петлета* и друг.

Прѣды да кажиме, какъвъ е былъ той Богъ Суръ и Сива, и отъ дѣ е остало то въ Бѣдгары тѣ, да му ся струва такова тържество и такива обряды, трѣба да кажиме, какъ разтълкувѣть сами тѣ селци *Кжденый вечеръ* и вида на Боговицѣ тѣ, и тогава да постѣпиме въ тѣхъ изслѣдованя.

Сама та рѣчь *Боговица* или *Бугувица*, какъ то си ѿ изговарѣть селцитѣ, показва чи тѣа пита ся мѣси и приноси нѣкому си Богу. А кому другому Богу можи да бѣди освѣнь *Суру* или *Сиву* Богу, какъ то само то имя на празника *Сурвакы* и само то имя *Сива*, въ македонскый поздравъ, го показвѣть? Селци же ѿ тълкувѣть крои така: За съставены тѣ въ крайшта та на кръстосаны тѣ чърты, посрѣдѣ *Боговицы*, лѣжкове, казвѣть, чи тии знакове ся творѣть за войници тѣ, да имъ бѣди благополучна нова та година; а кльбца та, кои то сѣ на сѣкы жгълъ въ срѣдоточие то *Боговицы*, дѣ ся кръстосвѣть голѣми тѣ чърти, изобразявѣть *купны* отъ жита, и то ся твори за орачы тѣ, да имъ бѣди благополучна нова та година; а срьбърный пенязъ изобразява чистотѣ на сѣко нѣшто отъ кое имѣть потрѣбѣ, т. е. жито да стани кату срьбро чисто и друг. Сухи тѣ же плодове што ся полагаѣть на кжденый столъ и ся кждѣть ведно съ *Боговицѣ тѣ*, пастрѣть ся прилѣжно до сѣйдѣж и размѣсѣть отъ тѣхъ въ семена та истаго рода, кога то ги сѣжѣть, да имъ бѣдѣть плодородни, кату благословены на *Кжденый вечеръ*; а дрѣнове тѣ пѣпки и клончета што гуждѣть въ Боговицѣ тѣ, и вѣйки тѣ отъ дрѣна што употрѣблявѣть да сурвакѣть съ тѣхъ шибаяшти, това тълкувѣть селци тѣ, чи какъ то дрѣна пѣпи и ся разыва най-напрѣдъ, а зрѣе най-сѣтнѣ, и какъ то той е най-ярко дърво, тѣй да бѣдѣть и тии. А за добытака што дѣлѣть по кжсѣ отъ *Боговицѣ тѣ* и го захранвѣть съ него, то ся твори да имъ е здравъ и живъ за цѣлѣж годинѣ. Нека забѣлѣжиме юште чи *Сурвакници тѣ сурвакѣтъ* и добытака въ хлѣвѣж и въ обградѣ тѣ съ истытѣ пѣсны, шибаяшти го излегѣж съ дрѣновы тѣ вѣйчицы!

Женскый полъ исто твори нѣкаквы си обряды на Сурвакы, кои сѣ слѣдныя:

Дѣвойки тѣ на *Кжденый вечеръ*, кату сѣднѣть на стола, първый залакъ (хакѣж) не изѣдѣть, нѣ гуждѣть го тайничко подъ стола и послѣ го зѣмѣть и прѣзь неж ношть го гуждѣть подъ вазглавницѣ тѣ, и какъвъ то сынъ сѣнувѣть неж ношть, той штѣлъ ушь да излѣзи истиненъ! разумѣва ся чи дѣвойки тѣ нѣмѣть другѣ по-озбылѣж грѣжж освѣнь за бракосъчитание то си.

На утрѣ же, сутрѣнь тѣ рано, кату разтрѣбѣть хубавичко въ кѣшты и помыѣть, какъ то е обшты обичай въ Бѣлгаркы тѣ да исполнѣвѣть сичкытѣ домашны службы, събирѣть смѣть тѣ на мѣтлѣж тѣ и кату стѣпѣть на